

Prof. dr hab. Jerzy Dudziński
Instytut Ekonomii i Finansów
Uniwersytet Szczeciński

Ocena dorobku naukowego

Dr Agnieszki Hajdukiewicz

w związku z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia
doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ekonomicznych dyscyplinie ekonomia i finanse

1. Podstawy formalne

Kryteria do oceny prowadzonego postępowania habilitacyjnego dr Agnieszki Hajdukiewicz zostały określone w art. 219- 221 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.)

Podstawę niniejszej recenzji stanowi pismo Prorektora ds. Nauki prof. dr. hab. Pawła Luli z dn. 19.10.2021 r. Dokumenty formalne Kandydatki zawierają: wniosek o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, dane wnioskodawcy, autoreferat, wykaz osiągnięć naukowych.

Dr Agnieszka Hajdukiewicz wystąpiła z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse na podstawie osiągnięcia naukowego, którym jest monografia pt. „Oznaczenia geograficzne produktów rolno-spożywczych w relacjach handlowych Unii Europejskiej”, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2020 (ISBN 978-83-7252-827-8).

Na podstawie informacji zawartych w autoreferacie oraz załącznikach do wniosku, oceną objęto również inne osiągnięcia dr Agnieszki Hajdukiewicz w sferze naukowo - badawczej, dydaktycznej, organizacyjnej, popularyzatorskiej oraz w zakresie współpracy krajowej i międzynarodowej do czasu złożenia wniosku.

2. Sylwetka naukowa i zawodowa Habilitantki

Dr Agnieszka Hajdukiewicz uzyskała stopień doktora nauk ekonomicznych na Akademii Ekonomicznej w Krakowie w październiku 1999 r. na podstawie rozprawy: "Źródła i metody rywalizacji w stosunkach handlowych między Stanami Zjednoczonymi a Unią Europejską", napisanej pod kierunkiem prof. AE dr hab. Stanisława Miklaszewskiego, recenzowanej przez: prof. dr hab. Elżbietę Kawecką-Wyrzykowską i prof. AE dr hab. Helenę Tendera-Właszczuk. Habilitantka otrzymała dyplom magistra ekonomiki i organizacji handlu zagranicznego, specjalizacja międzynarodowe stosunki gospodarcze w lipcu 1992 r. na Akademii Ekonomicznej w Krakowie, na podstawie pracy pt. "Polska polityka celna na progu stowarzyszenia z EWG", napisanej pod kierownictwem dr Klemensa Budzowskiego.

Habilitantka była zatrudniona na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie w Kolegium Ekonomii, Finansów i Prawa (wcześniej: Akademia Ekonomiczna w Krakowie, Wydział Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych). Zajmowała kolejno stanowiska: asystenta, adiunkta, starszego wykładowcy i obecnie adiunkta. W Szkole Przedsiębiorczości i Zarządzania Akademii Ekonomicznej w Krakowie pełniła funkcję dyrektora programu MBA (30.10.1999 – 31.12. 2003 r.). Dr Agnieszka Hajdukiewicz pracowała również w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego na stanowiskach wykładowcy i adiunkta, a w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Krakowie na stanowisku wykładowcy.

Zainteresowania naukowe Habilitantki koncentrują się na problematyce międzynarodowych stosunków gospodarczych, ze szczególnym uwzględnieniem polityki handlowej i jej środków, protekcjonizmu w handlu artykułami rolno-spożywczymi, konfliktów handlowych oraz procesów liberalizacji współczesnego handlu międzynarodowego. Habilitantka zajmowała się również kwestiami spornymi w stosunkach handlowych Unii Europejskiej ze Stanami Zjednoczonymi, a także regulacjami WTO odnoszącymi się do handlu rolnego. W ostatnim okresie analizowała również problematykę stosunków handlowych Unii Europejskiej z krajami trzecimi dotyczących rolnictwa oraz zrównoważonego rozwoju.

3. Ocena podstawowego osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (art. 219, ust. 1, pkt. 2 Ustawy)

Jako osiągnięcie naukowe stanowiące znaczący wkład w rozwój dziedziny nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse Kandydatka przedstawiła pracę o tytule: „Oznaczenia geograficzne produktów rolno-spożywczych w relacjach handlowych Unii Europejskiej”, wyd. UE w Krakowie, Kraków 2020 r.

Praca habilitacyjna liczy 351 stron, oparta jest na obszernej bibliografii składającej się w większości z nowych i specjalistycznych pozycji. Znaczny udział stanowią publikacje anglojęzyczne. W pracy zamieszczono 32 rysunki i 18 tabel, a także przedstawiono wzór kwestionariusza wywiadu przygotowanego przez Autorkę.

Na początku pracy Autorka szczegółowo omawia cele, pytania badawcze i hipotezy odnoszące się do prowadzonych badań. Głównym celem pracy była: „ identyfikacja ekonomicznych funkcji oznaczeń geograficznych produktów rolno-spożywczych i regulacyjnych aspektów ich stosowania w handlu międzynarodowym oraz ocena ich znaczenia dla rozwoju relacji handlowych Unii Europejskiej z krajami trzecimi”. Autorka formułuje również siedem szczegółowych celów, przy czym trzy pierwsze odnoszą się do części teoretyczno-przeładowej prowadzonych badań, a kolejne cztery do prowadzonych badań empirycznych. Pierwsze trzy cele dotyczą kolejno: przedstawienia ekonomicznego uzasadnienia stosowanych oznaczeń geograficznych oraz korzyści i ograniczeń związanych z ich stosowaniem, rozpoznania głównych różnic w systemach i zasadach ochrony oznaczeń geograficznych stosowanych w poszczególnych krajach, rozpoznania przyczyn konfliktów powstających wokół kwestii ochrony oznaczeń geograficznych.

Pytania szczegółowe odnoszące się do części empirycznej pracy dotyczą z kolei:

- ustalenia zakresu ochrony unijnych oznaczeń geograficznych,
- zidentyfikowania głównych tendencji rozwojowych w eksporcie towarów rolno-spożywczych Unii Europejskiej do krajów trzecich posiadających oznaczenia geograficzne,
- określenia skali zależności między liczbą chronionych w UE oznaczeń geograficznych a udziałem w łącznym eksporcie produktów rolno-spożywczych krajów Unii Europejskiej,
- określenia szans i barier rozwoju polskich produktów rolno-spożywczych posiadających oznaczenia geograficzne.

Autorka przyjmuje również siedem szczegółowych pytań badawczych odnoszących się do badań o charakterze jakościowym, natomiast w odniesieniu do badań ilościowych przyjmuje dwie hipotezy badawcze. Hipotezy poddane weryfikacji w trakcie badań ilościowych Autorka formułuje następująco:

1. „ Istnieje dwukierunkowa dodatnia zależność między wynikami w eksporcie produktów rolno-spożywczych krajów członkowskich Unii Europejskiej a zakresem ochrony oznaczeń geograficznych pochodzących z tych państw na rynku wewnętrznym UE”;
2. „ Istnieje dodatni związek między wynikami w eksporcie produktów rolno-spożywczych krajów członkowskich Unii Europejskiej do państw trzecich a zakresem ochrony ich oznaczeń geograficznych na rynkach zagranicznych zapewnionej na mocy bilateralnych umów o wolnym handlu nowej generacji i DCFTA”

W odniesieniu do przedstawionych w pracy hipotez i pytań szczegółowych rodzi się uwaga, iż mają one charakter w znacznej części wycinkowy. Wydaje mi się, że bardziej zasadne byłoby

– jak to się zwykle czyni - ustalenie hipotezy głównej oraz hipotez szczegółowych. Nie jest także w pełni jasne podejście Autorki przyjmujące, iż w przypadku badań o charakterze jakościowym formułuje się jedynie pytania badawcze, a w przypadku badań o charakterze ilościowym – hipotezy badawcze. Nasuwa się zatem pytanie: czy wg Autorki w badaniach o charakterze jakościowym nie można stawiać hipotez badawczych oraz przeprowadzać procesu ich weryfikacji ?

W rozdziale pierwszym przeprowadzono dogłębną analizę kategorii oznaczeń geograficznych produktów rolno-spożywczych. Ukazano ich istotę i rolę w gospodarce krajowej i międzynarodowej. Autorka ukazuje korzyści i ograniczenia związane ze stosowaniem wspomnianych oznaczeń. Przedstawia m.in. funkcjonowanie oznaczeń jako formy własności intelektualnej. W kolejnej części analizuje istotę oznaczeń geograficznych w ujęciu marketingowym, a także przesłanki wyboru strategii marketingowych w aspekcie stosowania oznaczeń geograficznych i ich powiązań z marką produktu. W dalszej części rozdziału ukazuje koszty i ograniczenia stosowania oznaczeń geograficznych. Koszty te wynikają m.in. ze stosowania strategii marketingowych wymagających dużych nakładów finansowych, a także czynności administracyjnych i ochrony prawnej. W ostatniej części rozdziału Autorka przedstawia warunki powodzenia przy stosowaniu oznaczeń geograficznych w działalności gospodarczej.

Rozważania zawarte w rozdziale pierwszym są bardzo interesujące i mają dodatkowo w znacznym stopniu pionierski charakter. Autorka wykazała się dobrą znajomością literatury światowej. Mam tylko jedną uwagę: na stronach 29-30 Autorka dokonuje analizy oznaczeń geograficznych w aspekcie marki ekskluzywnej i wskazuje, że mogą być rozumiane jako „zespół cech produktu” pochodzącego z określonego obszaru geograficznego (kraju i miejsca), które jednocześnie wiążą się z przekonaniem konsumentów o szczególnych korzyściach płynących z zakupu danego towaru. W tym kontekście analizuje też kategorię jakości produktu, która jest różnie definiowana w literaturze. Wydaje mi się, że można było również uwzględnić kategorię użyteczności produktu, uzależnionej od tzw. „ środowiska eksploatacji i konsumpcji”. Ta ostatnia kategoria ma często charakter subiektywny, gdyż determinowana jest przez odmienne i często bardzo różniące się „ środowiska eksploatacji i konsumpcji produktu”. W ten sposób uwzględniono by w analizie m.in. kwestię zróżnicowanego postrzegania oznaczeń geograficznych w poszczególnych krajach i regionach oraz wpływu tych odmierności na wielkość popytu na produkty posiadające oznaczenia geograficzne.

W rozdziale drugim Habilitantka analizuje główne różnice w systemach i zasadach ochrony oznaczeń geograficznych na świecie. W pierwszej części analizy dokonuje przeglądu głównych rodzajów wspomnianych systemów, wyróżniając trzy podstawowe: systemy niezależne (*sui generis*) specyficznych uregulowań w zakresie oznaczeń geograficznych, systemy ochrony tych oznaczeń w ramach istniejących przepisów dotyczących znaków towarowych, a także systemy mieszane. W kolejnej części rozdziału Autorka przedstawia główne wielostronne porozumienia, które wyznaczają standardy w zakresie ochrony tych oznaczeń. Wśród tych porozumień omawia TRIPS WTO, konwencję paryską, porozumienia

madryckie i system lizboński. Bardzo interesujące są rozważania dotyczące systemów ochrony oznaczeń geograficznych w Unii Europejskiej, USA i Chinach. Analizowane różnice systemowe dotyczą: zakresu, czasu trwania ochrony i sposobu egzekwowania zobowiązań. Jak słusznie wskazuje Autorka różnice te stanowią swoiste bariery handlowe, będące często przedmiotem kontrowersji i sporów.

Rozdział oceniam jako bardzo interesujący. Zawiera on mało dotychczas znane fakty, a także ma w znacznej części charakter użyteczny. Na szczególną uwagę zasługuje wg mnie wysoce interesująca tabela 2.2, sporządzona samodzielnie przez Habilitantkę. Można ją traktować jako swoiste podsumowanie rozważań zawartych w rozdziale drugim.

W rozdziale trzecim ukazano istotę kontrowersji dotyczących oznaczeń geograficznych w wielostronnych stosunkach handlowych. W pierwszej części dokonano analizy występowania oznaczeń geograficznych w charakterze pozataryfowych środków polityki handlowej. W kolejnej, ukazano cele polityki handlowej Unii Europejskiej w negocjacjach międzynarodowych odnoszących się do kategorii oznaczeń geograficznych. Autorka stwierdza, że cele Unii Europejskiej odnoszą się m.in. do utworzenia wielostronnego systemu rejestracji chronionych oznaczeń geograficznych, a także rozszerzenia zakresu ochrony tych oznaczeń. Ukazuje również różnice stanowisk poszczególnych państw, które uwidoczniły się podczas negocjacji odnoszących się do oznaczeń geograficznych w ramach rundy Doha WTO i w negocjacjach aktu genewskiego. Interesująca jest konkluzja Autorki, iż linia podziału między krajami przebiega raczej między państwami Starego Świata i Nowego Świata, a nie między krajami rozwiniętymi gospodarczo i rozwijającymi się.

W mojej ocenie rozdział ten jest również bardzo wartościowy i interesujący, a także ważny zarówno z teoretycznego, jak i praktycznego punktu widzenia. Na szczególną uwagę zasługuje punkt 3.1 (str. 94-96), w którym rozpatruje się oznaczenia geograficzne jako formę środków o charakterze pozataryfowym, zwłaszcza w świetle malejącej roli tradycyjnych narzędzi polityki handlowej.

W rozdziale czwartym ukazano kategorię oznaczeń geograficznych jako przedmiotu negocjacji w bilateralnych umowach handlowych zawieranych przez Unię Europejską. W pierwszej części zanalizowano wspomniane umowy handlowe, dotyczące z jednej strony samych oznaczeń geograficznych, z drugiej zaś - całej współpracy gospodarczej. W drugiej części rozdziału omówiono chronione oznaczenia geograficzne w umowach handlowych nowej generacji oraz DCFTA, podpisane przez Unię Europejską po 2006 r. W kolejnej części przedstawiono negocjacje dotyczące ochrony oznaczeń geograficznych ze Stanami Zjednoczonymi w ramach TTIP, a następnie ustalenia odnoszące się do analizowanej kategorii w umowach z Kanadą, Republiką Korei i Ukrainą. Dokonana analiza ukazuje różnice w aspekcie poziomu ochrony oznaczeń geograficznych.

Na szczególną uwagę zasługują zwłaszcza rozważania dotyczące roli oznaczeń geograficznych w stosunkach Unii Europejskiej ze Stanami Zjednoczonymi, w tym bardzo kontrowersyjne kwestie, interesująco przedstawione przez Autorkę. Różnice te wynikały z

odmiennych systemów regulacyjnych UE i USA, odzwierciedlających znaczne odmienności w podejściu do kwestii ochrony nazw regionalnych i tradycyjnych.

Wspomniane różnice w podejściu do kategorii ochrony oznaczeń geograficznych ukazano także w ramach analizy negocjacji z pozostałymi krajami, tzn. Kanady, Republiki Korei i Ukrainy. Interesujące są również wyniki badań wskazujące iż problem ochrony oznaczeń geograficznych należy obecnie do najbardziej kontrowersyjnych kwestii w międzynarodowych negocjacjach handlowych.

W ostatnim rozdziale pracy Autorka przedstawiła wyniki badań dotyczących analizy rozmiarów i struktury handlu artykułami rolno-spożywczymi Unii Europejskiej z krajami trzecimi. Wskazała na wysokie tempo wzrostu obrotów, zrównoważenie handlu, a także stosunkowo wysoki udział przetworzonych dóbr spożywczych w eksporcie. Zwraca także uwagę, iż w ostatnich latach zaobserwowano stosunkowo niewielki wzrost udziału towarów z oznaczeniami geograficznymi w łącznym eksporcie artykułów rolno-spożywczych z Unii Europejskiej do krajów trzecich. Akcentuje ponadto stabilność struktury obrotów. Interesującym wnioskiem z badań jest fakt, że najważniejszymi rynkami zbytu produktów z oznaczeniami geograficznymi są rynki krajowe. W ostatnim okresie nieznacznie wzrósł jednak udział rynków zagranicznych w ich łącznej sprzedaży.

W kolejnej części rozdziału Habilitantka dokonuje, za pomocą metod ilościowych, analizy związków między udziałem krajów członkowskich w łącznym eksporcie produktów rolno-spożywczych Unii Europejskiej a rolą chronionych oznaczeń geograficznych. Wyniki badań wskazują na występowanie pozytywnej, lecz dość umiarkowanej korelacji między badanymi wielkościami. Silniejszy związek występuje natomiast między udziałem tych wyrobów w eksporcie do krajów trzecich, a udziałem w ogólnej liczbie oznaczeń geograficznych chronionych w umowach o wolnym handlu.

W ostatniej części rozdziału Autorka przedstawia wyniki własnych badań ankietowych, dotyczących korzyści oraz barier związanych z eksportem produktów rolno-spożywczych z oznaczeniami geograficznymi wśród polskich producentów i eksporterów produktów rolno-spożywczych. Jak wynika z tych badań polscy producenci, wśród najważniejszych korzyści stosowania oznaczeń geograficznych wskazują na uzyskiwanie wyższych cen, a także możliwość wykorzystywania posiadanych certyfikatów w działalności marketingowej. Jako bariery eksportu podkreślają natomiast brak promocji tych oznaczeń na rynkach zagranicznych (dotyczy to zarówno szczebla krajowego, jak i unijnego). Producenci zwracają ponadto uwagę na względnie niski poziom ochrony polskich oznaczeń geograficznych na rynkach zagranicznych.

Ostatni rozdział pracy jest również bardzo interesujący. Podkreślenia wymaga jego pionierski charakter. W moim przekonaniu rozdział ten jest jednak mało spoisty wewnętrznie. W szczególności dotyczy to jego ostatniej części, która ma charakter raczej aneksu do zasadniczej części pracy, także w aspekcie samego jej tytułu.

Oceniając ogólnie pracę Habilitantki, wskazanej jako jej podstawowe osiągnięcie naukowe, należy podkreślić następujące kwestie:

Po pierwsze, praca ma niewątpliwie pionierski charakter na polskim rynku wydawniczym, przedstawiając w kompleksowy sposób handlowe aspekty stosowania oznaczeń geograficznych i ukazując ich rolę w rozwoju handlu artykułami rolno-spożywczymi w Unii Europejskiej.

Po drugie, nowatorskie podejście uwidacznia się ponadto w analizie związków między udziałem krajów członkowskich UE w eksporcie artykułów rolno-spożywczych i stopniem ochrony oznaczeń geograficznych.

Po trzecie, cenne jest również ukazanie analizowanej kategorii oznaczeń geograficznych zarówno jako szans dla rozwoju eksportu, ale również jego barier.

Po czwarte, na uwagę zasługują również walory praktyczne pracy. Wyrażają się one w ukazaniu pożądanych kierunków działalności firm eksportujących wyroby rolno-spożywcze z Polski. Autorka wskazuje na kierunki dalszej intensyfikacji działalności związanej z eksportem analizowanych produktów z naszego kraju. Należy zgodzić się z poglądem Autorki, aby analizowane kwestie były uwzględniane w negocjacjach prowadzonych przez Komisję Europejską, a także aby oznaczenia geograficzne wyrobów eksportowanych z naszego kraju były umieszczane na listach oznaczeń geograficznych, chronionych w ramach umów handlowych. Treści przedstawione w omawianej pracy Habilitantki ułatwią także eksporterom produktów rolnych z naszego kraju podejmowanie czynności zapewniających odpowiednią ochronę i promocję oznaczeń geograficznych.

4. Pozostała aktywność naukowa Habilitantki

W działalności naukowo-badawczej Habilitantki można wyróżnić trzy obszary badawcze. Wszystkie one dotyczą problematyki handlu międzynarodowego, przede wszystkim artykułami rolno-spożywczymi.

Pierwszym obszarem jest analiza międzynarodowych obrotów artykułami rolno-spożywczymi w aspekcie protekcjonizmu i liberalizacji handlu wspomnianymi artykułami. Habilitantka analizuje przyczyny i formy protekcjonizmu, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania środków parataryfowych i pozataryfowych. Zajmuje się również narzędziami subsydiowania rolnictwa, a także wykorzystaniem w polityce handlowej środków sanitarnych i fitosanitarnych. Jednocześnie analizuje różne aspekty wielostronnej liberalizacji handlu rolno-spożywczego. W dokumentacji wniosku Habilitantka przedstawia dziesięć wybranych publikacji z omawianego obecnie obszaru badawczego. Szczególnie interesującym jest w

moim odczuciu artykuł :”Proces wdrażania decyzji konferencji ministerialnych WTO z Bali i Nairobi w obszarze handlu rolnego – główne problemy”, zamieszczony w pracy „Globalne zarządzanie gospodarcze: wyzwania dla światowego systemu handlu”, red. A Wróbel, K. Jędrzejowska, M. Rewizorski, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa, 75-86. Autorka wskazuje w nim m.in. na znaczenie podjętej w Nairobi decyzji o likwidacji subsydiów eksportowych w handlu artykułami rolnymi. Podkreśla także, iż wspomniana decyzja jest istotnym czynnikiem zwiększenia roli krajów rozwijających się w światowym handlu rolno-spożywczym.

Drugim kierunkiem badań prowadzonych przez Habilitantkę są czynniki wspierające i ograniczające rozwój polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych. W ramach prowadzonych badań zajmuje się pozycją konkurencyjną Polski w międzynarodowych obrotach artykułami rolno-spożywczymi, szczegółowymi czynnikami ograniczającymi eksport polskiej żywności na rynku międzynarodowym. Analizuje ponadto możliwości rozwoju polskiego eksportu na rynki azjatyckie i do USA. Prowadzi również interesujące badania dotyczące skutków embarga nakładanego na eksport z Polski do Rosji. W dokumentacji wniosku przedstawiono dziewięć wybranych artykułów z zakresu drugiego obszaru badawczego. Na szczególną uwagę zasługuje wartościowy artykuł: „European Union Agri – food Quality Schemes for the Protection and Promotion on Geographical Indications and Traditional Specialities: an Economic Perspective”, zamieszczony w „Folia Horticulturae”, 26 (1), 3-17. Autorka wskazuje w nim m.in. na rosnące zainteresowanie produktami rolno-spożywczymi posiadającymi oznaczenia geograficzne i wiążący się z tym wzrost popytu na te produkty. Z drugiej strony podkreśla fakt rosnących kosztów produkcji tych artykułów, co wpływa z kolei ograniczająco na popyt.

Trzecim kierunkiem badań prowadzonych przez Habilitantkę jest handel międzynarodowy i edukacja ekonomiczna w kontekście problematyki zrównoważonego rozwoju. W ramach tego obszaru badawczego analizuje kwestie bezpieczeństwa żywnościowego krajów rozwijających się, wpływ tzw. zielonej biotechnologii na produkcję i handel artykułami rolno-spożywczymi. Ważne są również badania dotyczące stosowania technologii GMO i jej skutków dla zdrowia ludzkiego i środowiska. W swoich badaniach Habilitantka omawia także spory handlowe prowadzone na forum WTO, wiążące się ze stosowaniem energii odnawialnej. Spośród siedmiu artykułów wskazanych przez Habilitantkę na szczególną uwagę zasługuje w moim przekonaniu artykuł, którego współautorem jest B. Pera „Education for Sustainable Development – the Case of Massive Open Online Courses”, „Sustainability”, 12 (20), 1-20. (Impact Factor 2019:2.576), w którym wskazuje się na rosnącą rolę edukacji w realizacji celów zrównoważonego rozwoju.

Formy aktywności naukowej

Habilitantka opublikowała łącznie 68 pozycji (9 w języku angielskim), w tym 60 po uzyskaniu stopnia naukowego doktora(stan na 26.05.2021). Na szczególną uwagę, oprócz scharakteryzowanej już wcześniej monografii, wskazanej jako główne osiągnięcie naukowe,

znajdują się 2 publikacje zamieszczone w czasopismach: „Energies” –IF 2019: 2.702 oraz „Sustainability” –IF 2019: 2.576, oraz artykuł z 2014 r. w czasopiśmie posiadającym Impact Factor od 2016 r. (publikacja w „Folia Horticulturae” – IF 2019: 1.836). Habilitantka opublikowała ponadto 24 artykuły z listy MNiSW oraz 23 rozdziały w monografiach lub materiałach konferencyjnych. Łączna liczba uzyskanych punktów MNiSW na dzień 26.05.2021 wynosiła 541.

Sumaryczny Impact Factor publikacji - według listy Journal Citation Report - dr A. Hajdukiewicz wynosi 5,278. Liczba cytowań (wg stanu na dzień 26.05.2021 r.) – bez autocytowań , wynosiła 112. Ogólna liczba cytowań (bez autocytowań) przedstawia się następująco: Web of Science – 19, Web of Science B – 5, Scopus – 2, Scopus B – 22, BazEkon – 37, Inne źródła – 50. Łączna liczba cytowanych publikacji wynosi 25. H – index: Web of Science – 2, Scopus – 1, BazEkon – 3, Inne źródła – 3. Statystyka całościowa UEK (bez powtórzeń) – 6.

Podsumowując ocenę dorobku publikacyjnego, uważam, że jest on wystarczający aby uznać go za wnoszący wkład do dziedziny nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Habilitantka brała udział w 9 konferencjach międzynarodowych, w tym w: Kownie, w Batumi i w Splicie oraz w 13 konferencjach ogólnopolskich. Pełniła również funkcję członka komitetów organizacyjnych dwóch konferencji. Aktywność konferencyjną dr A. Hajdukiewicz można uznać za zadowalającą.

Dr A. Hajdukiewicz uczestniczyła w 13 projektach badawczych realizowanych w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Zajmowała się w nich badaniami tendencji rozwojowych i czynników handlu artykułami rolno-spożywczymi. Habilitantka uczestniczyła także w wartościowym projekcie o charakterze międzynarodowym: DIGI4Teach, Challenges and practices of teaching economic disciplines in era of digitalization (Project Number: 20120-1-Hr01-Ka202-077771). Uznając wagę wspomnianego projektu trzeba jednak stwierdzić, iż aktywność Habilitantki w zakresie uczestnictwa w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych jest dość skromna.

Dr A. Hajdukiewicz jest autorką ekspertyz realizowanych na zlecenie instytucji publicznych. W 2015 r. była członkiem zespołu opracowującego ekspertyzę dla Ministerstwa Gospodarki na temat „Możliwości dywersyfikacji polskiego eksportu w świetle umów o wolnym handlu UE z krajami azjatyckimi (podpisany i negocjowany)”. Habilitantka pełniła również funkcję recenzenta w przypadku 9 publikacji, w tym w czasopismach zagranicznych, oraz recenzowała 3 artykuły zgłoszone na międzynarodowe konferencje (dwukrotnie w Splicie i w Krakowie).

Współpraca międzynarodowa

Współpraca międzynarodowa realizowana przez Habilitantkę przybierała formy:

- udziału w programach i projektach międzynarodowych,
- uczestnictwa w stażach zagranicznych,
- udziału w konferencjach i sympozjach naukowych,
- współpracy z czasopismami i uczelniami zagranicznymi.

Habilitantka brała m.in. udział w zagranicznych stażach badawczych i programach Socrates-Erasmus oraz Erasmus Plus. Na uwagę zasługuje staż badawczy w Grand Valey State University, a także w programy Erasmus i Erasmus+ (w Szwecji, Finlandii i Chorwacji).

Habilitantka prowadziła również działalność naukową poza macierzystą uczelnią. Staż badawczy w Grand Valey State zaowocował publikacjami na temat polityki zagranicznej i handlowej USA, oraz kwestii spornych w stosunkach handlowych między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi. Badania naukowe dr A. Hajdukiewicz prowadziła również w czasie zatrudnienia w Krakowskiej Akademii im. Frycza Modrzewskiego, a także w Wyższej Szkole Zarządzania Bankowości.

Oceniając ogólnie stopień umiędzynarodowienia dorobku naukowego Habilitantki można stwierdzić iż jest on w miarę zadowalający.

5. Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne oraz popularyzujące naukę

Habilitantka prowadzi również bardzo ożywioną działalność dydaktyczną, zarówno na studiach licencjackich, magisterskich, jak i podyplomowych. Zgodnie ze swoimi zainteresowaniami naukowymi realizuje ją na kierunku Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze. Są to takie przedmioty jak: handel międzynarodowy, marketing w handlu zagranicznym, analiza rynków zagranicznych, negocjacje w handlu zagranicznym itp. Na podkreślenie zasługuje prowadzenie przedmiotu *Economic Diplomacy* w języku angielskim. Odnotowania wymaga również prowadzenie zajęć na uczelniach zagranicznych: w Szwecji, Finlandii i Chorwacji w ramach programu Erasmus.

Dr A. Hajdukiewicz prowadziła zajęcia z 13 przedmiotów, sprawowała funkcję recenzenta w przypadku ponad 200 prac licencjackich i magisterskich i była promotorem blisko 500 prac licencjackich i magisterskich. Funkcje promotora i recenzenta pełniła również w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego oraz w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Krakowie.

Należy również zwrócić uwagę na działalność Habilitantki w zakresie współpracy z uczelniami zagranicznymi (Gruzja i Chiny). Organizowała wizyty studyjne dla grup

studentów z zagranicy, będąc jednym z prelegentów wygłaszających wykłady dla zagranicznych studentów. Koordynowała także wizyty wykładowców zagranicznych w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie w ramach programów międzynarodowych.

Oceniając działalność organizacyjną Habilitantki należy podkreślić iż prowadziła zajęcia na studiach podyplomowych w Krakowskiej Szkole Biznesu. Uczestniczyła także w charakterze wykładowcy – trenera w warsztatach dla przedsiębiorców dotyczących umiędzynarodowienia działalności przedsiębiorstw. Za działalność organizacyjną Habilitantka otrzymała w 2019 r. nagrodę II stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

Podsumowując działalność dydaktyczną, organizacyjną i popularyzującą naukę należy stwierdzić, że jest ona znacząca i stanowi dobre uzupełnienie scharakteryzowanej wyżej działalności naukowo – badawczej.

Konkluzja

Wskazana przez Habilitantkę, jako główne osiągnięcie w postępowaniu habilitacyjnym, monografia pt. „Oznaczenia geograficzne produktów rolno-spożywczych w relacjach handlowych Unii Europejskiej” dotyczy zagadnienia ważnego zarówno z naukowego, jak i praktycznego punktu widzenia. W moim przekonaniu wnosi istotny wkład do nauki w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse. W pracy zawarto autorskie wnioski oparte na poprawnie - z metodycznego punktu widzenia - przeprowadzonych badaniach empirycznych oraz właściwych podstawach teoretycznych. Uzupełnieniem istotnego wkładu do nauki we wskazanej dyscyplinie jest względnie obszerny dorobek publikacyjny Habilitantki.

Pozytywnie oceniam również aktywność naukową realizowaną przez dr Agnieszkę Hajdukiewicz w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Mając na uwadze wymagania określone w ustawie z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 poz. 1668 z późn. zm.) dorobek naukowo-badawczy, w szczególności monografię pt. „Oznaczenia geograficzne produktów rolno-spożywczych w relacjach handlowych Unii Europejskiej” oraz działalność w zakresie współpracy z innymi ośrodkami badawczymi, w tym zagranicznymi, a także działalność dydaktyczną, popularyzatorską i organizacyjną **oceniam pozytywnie i popieram wniosek o nadanie dr Agnieszce Hajdukiewicz stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.**